MAS VRŠATEC

SPRAVODAJ

VRŠATEC
MIESTNA AKČNÁ SKUPINA

02/2012

© Jakub Cíbik

Slovo od podpredsedníčky MAS Vršatec	str. 2	MAS Vršatec vyhlasuje súťaž!	str. 5	Obec Borčice	str. 10
Aktivity MAS Vršatec	str. 2	MAS Vršatec v objektíve	str. 6	Obec Červený Kameň	str. 12
Úspešné projekty MAS Vršatec II. Obec Dulov	str. 3	Povesť o hrade Vršatec	str. 8	117. zbor sv. Františka z Assisi	str. 14
Podpísali sme ďalších 13 zmlúv!	str. 4	Vodník a jeho milá	str. 9	Agrosúča a.s.	str. 16

Slovo podpredsedníčky MAS Vršatec

Eva Hejduková
starostka Obce Tuchyňa

Čo je to vlastne Miestna akčná skupina ? (MAS) - pýtalo sa ma viacero ľudí. Odpoveď je už v jej názve. Je to skupina akčných ľudí, ktorým záleží na rozvoji územia v danej lokalite, zlepšení kvality života, ekonomických príležitostí a sociálnych podmienok vidieckeho obyvateľstva.

S myšlienkou založiť MAS na území Mikroregiónu Zdroje Bielych Karpát (MR ZBK) sme sa začali zaoberať už v roku 2007. Absolvovali sme viacero pracovných stretnutí za účasti starostov a aktívnych ľudí, ktorí boli tejto myšlienke naklonení. Skončilo to sklamaním viacerých z nás. Ale aj napriek tomu sme sa nevzdali. Oslovila som svoju dlhoročnú priateľku Ing. Jelu Tvrdoňovú, ktorá má s Leadrom na Slovensku a v celej EÚ bohaté skúsenosti .

Na Ministerstve pôdohospodárstva sme zaregistrovali MAS Biele Karpaty. Viaceré obce nášho MR ZBK sú súčasne aj členmi Združenia Vlára Váh, ktorí mali zaregistrovanú MAS Vlára Váh. Po vzájomnom stretnutí a dohode sa tieto dve MAS spojili v jednu pod názvom MAS Vršatec. Krok po kroku sme začali dávať dohromady potrebné materiály a podnety z dotazníkov od občanov k tvorbe Integrovanej stratégie rozvoja územia. Práca to bola náročná, vyžadovala si viacero pracovných stretnutí, či už s predstaviteľmi verejnej správy, súkromného sektora, mládeže, poľnohospodárov, či neziskových organizácii. Veľká vďaka patrí Ing. Jele Tvrdoňovej, ktorá nás neúnavne nabádala a môžem povedať s veľkou profesionalitou pripravovala integrovanú stratégiu celého nášho územia od Hornej Súče až po Červený Kameň.

Výber MAS pre implementáciu Osi 4 Leader v rámci Programu rozvoja vidieka 2007-13 bol realizovaný v dvoch kolách. MAS Vršatec bola vybraná v druhom kole miestnych akčných skupín v apríli 2010. Od tohto obdobia sme začali s implementáciou svojich rozvojových stratégií, čo je vidieť v niektorých našich obciach, kde s realizáciou projektov už začali.

Veľmi ma teší, že sa nám podarilo vytvoriť typ združenia založeného na verejno-súkromných partnerstvách, v ktorých majú svoje zastúpenie miestne komunity, podnikatelia, verejná správa, poľnohospodári, mladí ľudia a iní dôležití aktéri na miestnej úrovni.

To všetko by určite nebolo bez obetavej práce predsedu združenia Ing. Juraja Ondračku a pracovníkov kancelárie MAS Vršatec - manažérky Petry Šupákovej, administratívnej pracovníčky Ing. Ľuboslavy Sokolovej a účtovníčky Ing. Ivony Bednárikovej. Za všetkých členov MAS Vršatec im touto cestou ďakujem.

Z pohľadu vedenia MAS Vršatec by som privítala väčší záujem o podporu rozvoja vidieka regionálnou samosprávou TSK. O tom, že to ide sme sa presvedčili na regionálnej konferencii rozvoja vidieka v Trenčíne, na ktorej prezentovala podporu rozvoja vidieka regionálnou samosprávou zástupkyňa Nitrianskeho samosprávneho kraja.

Urobíme preto všetko, aby sme boli druhým krajom na Slovensku, kde sa regionálna samospráva zapojí do budovania kapacít pre integrovaný rozvoj vidieka prístupom známym ako Leader a pripraví finančné nástroje pre podporu vlastných MAS.

Eva Hejduková
starostka obce Tuchyňa

Aktivity MAS Vršatec

Dňa 16. 11. 2011 uskutočnilo Regionálne pracovisko NSRV pre Trenčiansky kraj aktivitu "Leader - výmena skúseností". Stretnutie sa konalo v priestoroch penziónu Barborka v obci Mojtín, okres Púchov v krásnom prostredí Strážovských vrchov.

Účastníkmi seminára boli najmä zástupcovia kancelárií a členov schválených Miestnych akčných skupín a zástupcovia Trenčianskeho samosprávneho kraja. Za MAS Vršatec sa stretnutia zúčastnil predseda, manažér a administratívny pracovník. Prítomných účastníkov privítal regionálny koordinátor Národnej siete rozvoja vidieka pre Trenčiansky kraj Ing. Andrej Milo. Prvá prezentácia patrila Mgr. Ingrid Kocianovej, riaditeľke Odboru prístupu Leader Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR, ktorá účastníkov informovala o budúcnosti iniciatívy Leader, o prvých návrhoch Európskej komisie v tejto oblasti a o pripravovaných zmenách Usmernenia pre administráciu osi 4 Leader.

Záver patril zhodnoteniu spolupráce MASiek z Trenčianskeho kraja a Národnej siete rozvoja vidieka SR a regionálneho pracoviska pre Trenčiansky kraj. V rámci tohto bodu boli prezentované a pripomienkované aktivity regionálneho pracoviska pre cieľovú skupinu MAS v roku 2011 a zároveň boli prezentované pripravované aktivity v roku 2012. Pozitívnym bodom seminára bolo potvrdenie ďalšej spolupráce medzi prítomnými účastníkmi to znamená zástupcami miestnych akčných skupín, Trenčianskeho samosprávneho kraja a regionálneho pracoviska Národnej siete rozvoja vidieka SR pre Trenčiansky kraj.

Dňa 28. 03. 2012 sa vo Vršatskom Podhradí konal seminár na tému „Leader a zapájanie mladých do rozvoja regiónu". Tento seminár bol organizovaný Regionálnym pracoviskom NSRV pre Trenčiansky kraj. Úvodné slovo patrilo jeho zástupcovi Ing. Andrejovi Milovi, ktorý privítal pozvaných hostí a poďakoval sa za účasť. O zapájaní mladých ľudí do programu Leader v Českej republike nás oboznámil Ing. Radim Sršeň, ktorý je manažérom MAS Šumperský venkov. Taktiež predstavil ich jednotlivé projekty spolupráce a príklady praxe. Majú svoj Snem mládeže. Celá jeho prezentácia bola dôkazom toho, že české MASky sú na veľmi dobrej úrovni, štátne inštitúcie ich neustále podporujú a ochotne s nimi komunikujú. Radi by sme zdôraznili, že seminár sa konal v nádhernom prostredí hotela Vršatec, ktorý patrí medzi skvosty nášho územia. Taktiež by sme sa chceli poďakovať Ing. Andrejovi Milovi za organizáciu.

Dňa 30. 11. 2011 sa v Hornej Súči konal infodeň pre členov MAS Vršatec zameraný na nasledovné oblasti: značenie cyklotrás a turistických chodníkov, propagácia tradičných vidieckych remesiel a tradičných vidieckych výrobkov, cezhraničná spolupráca – „Trnkova stezka" a národná spolupráca s MAS Teplička. Tohto stretnutia sa zúčastnili aj zástupcovia CHKO Biely Karpaty Ing. Peter Jánsky a Ing. Drahomír Stano.

Dňa 28. 02. 2012 sa v Nemšovej uskutočnil infodeň pre verejnosť zameraný na opatrenie 3.2.A Podpora činností v oblasti vidieckeho cestovného ruchu. Hlavnou témou boli podmienky pri podávaní projektov. Manažérka MAS Vršatec Petra Šupáková vo svojej prezentácii účastníkov oboznámila s podpornými činnosťami, definíciou konečného prijímateľa, vymedzila oprávnené, neoprávnené výdavky, časovú oprávnenosť realizácie, spresnila minimálnu a maximálnu dobu realizovania projektu. V prezentácii ďalej charakterizovala kritéria spôsobilosti, aké sú pred začatím a po skončení projektu. Uviedla, aká je finančná podpora a určila spôsob platby. V tabuľke, ktorá bola súčasťou prezentácie, bolo jasne vymedzené, koľko ubytovacích zariadení by bolo možné rekonštruovať prostredníctvom MAS. V ďalšej časti prezentácie pristúpila k vymenovaniu a charakteristike povinných príloh, ktoré musí obsahovať žiadosť o nenávratný finančný príspevok. Záver prezentácie tvorili doplňujúce dôležité informácie, ako napríklad koľko trvá proces vyhodnocovania projektov na úrovni MAS a na úrovni Pôdohospodárskej platobnej agentúry.

Seminár vo Vršatskom Podhradí

Úspešné projekty MAS Vršatec II.
Obec Dulov - Verejné priestranstvá

V minulom čísle ste sa dozvedeli niečo viac o našom projekte v obci Bolešov, dnes Vám predstavujeme takmer ukončený projekt obce Dulov. Predkladný projekt riešil úpravu verejných priestranstiev v obci Dulov.

Číslo výzvy	I.
Názov projektu	Úprava verejných priestranstiev obce Dulov
Žiadaná výška finančného príspevku	48 939,39 Eur
Vlastné zdroje	5%

Pôvodný stav kríža

Aktuálny stav kríža

Jednalo sa o plochy, ktoré si vyžadujú pozornosť vzhľadom na zastaralosť a potrebnosť zvýšenia ich úrovne, ako aj po stránke funkčného využitia, tak po stránke estetickej.

Projektová dokumentácia úpravy verejných priestranstiev v obci riešila dve časti:

1. Verejné priestranstvo ľudovo prezývané „Trojuholník“, kde sa pred rekonštrukciou nachádzala zanedbaná trávnatá plocha v tvare trojuholníka ohradená betónovým múrikom a železným zábradlím vo výške cca 50 – 80 cm. V strede boli vysadené dva stromy (ihličnatý a listnatý). Okolie „Trojuholníka“ tvorila komunikácia, na časti ktorej nebola prevedená ani pojazdná povrchová úprava.

Rekonštrukciou došlo k vyspraveniu podkladu pod betónovú dlažbu na danej ploche. Spevnená plocha sa smerom od komunikácie olemovala cestným obrubníkom na ležato. Od trávnatej plochy sa umiestnili záhradné obrubníky. Konštrukcia existujúceho kríža sa premiestnila do miesta ohraničeného betónovými obrubníkmi a trávnatou plochou. Okolo premiestneného kríža sa plocha vydláždila betónovou dlažbou. Pod kríž sa nalial betónový základ do hĺbky 1 m. Ostatná časť plochy ohraničenej obrubníkmi sa zatrávnila. Na vydláždenú plochu sa osadili lavičky, informačná tabuľa, kvetináče a odpadkové koše.

2. časť projektu rieši verejné priestranstvo pred kultúrnym domom a obecným úradom, kde sa nachádzali značne znehodnotené spevnené plochy rôzneho povrchu, ktoré aj po stránke estetickej a funkčnej pôsobili veľmi rušivo a zanechávali dojem zanebanosti a poruchovosti. Na ploche boli pôvodne osadené dve informačné tabule nevyhovujúcej veľkosti (malé vzhľadom k množstvu oznamov) a dva nefunkčné zastarané stožiare na vlajky.

Rekonštrukciou sa spevnená plocha kompletne odstránila a nahradila novou spevnenou plochou z betónovej zámkovej dlažby. Na tejto zrekonštruovanej ploche sa osadili dve informačné tabule a dve osvetľovacie exteriérové telesá do výšky 3 m. Uvažovalo sa tiež nad možnosťou osadiť mobilné lavičky, od ktorej sa upustilo. V rámci udržania poriadku a čistoty sa do plochy doplnili odpadkové koše a keďže sa jedná o priestor pred obecným úradom, na kraj sa umiestnili dva vlajkové stožiare vo výške 6 m.

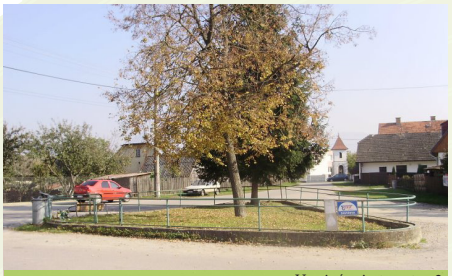

Verejné priestranstvo 2
pohľad pred rekonštrukciou

Verejné priestranstvo 2
pohľad po rekonštrukcii

Pôvodný stav riešených priestranstiev v obci Dulov bol takmer v havarijnom stave a rekonštrukcia bola viac než nutná. Nielenže sa tak zvýšila estetická hodnota obce, ale zabezpečilo sa zvýšenie kvality občanov, návštevníkov a turistov. Obe priestranstvá tvorili centrálne body, kadiaľ dennodenne prechádzajú autobusy a teda sa v tých miestach sústreďuje omnoho väčší počet ľudí. Priestor teraz pôsobí upravene a reprezentatívne a jeho udržateľnosť odhadujeme na minimálne 10 rokov.

(PS)

Verejné priestranstvo 1
pohľad pred rekonštrukciou

Verejné priestranstvo 1
pohľad po rekonštrukcii

Verejné priestranstvo 1
pohľad po rekonštrukcii

Podpísali sme ďalších 13 zmlúv!

Na konci mesiaca marec sa nám podarilo zrealizovať primárny cieľ – podpísať zmluvy pre obce k projektom podaným v roku 2011. Sme veľmi radi, že Vám môžeme predstaviť projekty, ktoré sa budú realizovať vo veľmi krátkom čase práve vďaka dotácii z MAS Vršatec.

Výzva 4 – Obnova a rozvoj obcí – dobudovanie infraštruktúry

Konečný prijímateľ	Obec Borčice
Názov projektu	Rekonštrukcia MK IBV I a IBV II Borčice – II. etapa
Výška NFP	94 850,07 Eur
Čerpanie obce v rámci MAS Vršatec	94 850,07 Eur

Konečný prijímateľ	Obec Dulov
Názov projektu	Výstavba chodníkov a úprava miestnej komunikácie
Výška NFP	50 566,27 Eur
Čerpanie obce v rámci MAS Vršatec	99 505,66 Eur

Konečný prijímateľ	Mesto Ilava
Názov projektu	Rekonštrukcia chodníkov v Ilave
Výška NFP	65 393,24 Eur
Čerpanie obce v rámci MAS Vršatec	65 393,24 Eur

Konečný prijímateľ	Obec Kameničany
Názov projektu	Rekonštrukcia miestnych komunikácií Kameničany
Výška NFP	89 689,63 Eur
Čerpanie obce v rámci MAS Vršatec	89 689,63 Eur

Konečný prijímateľ	Obec Pruské
Názov projektu	Chodník M. H. Gavloviča – II. etapa
Výška NFP	80 134,48 Eur
Čerpanie obce v rámci MAS Vršatec	80 134,48 Eur

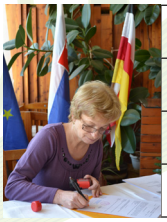

Konečný prijímateľ	Obec Tuchyňa
Názov projektu	Výstavba chodníka v hornej časti obce Tuchyňa
Výška NFP	82 925,07 Eur
Čerpanie obce v rámci MAS Vršatec	82 925,07 Eur

Konečný prijímateľ	Obec Sedmerovec
Názov projektu	Rekonštrukcia mostu pri obecnom úrade Sedmerovec
Výška NFP	69 334,71 Eur
Čerpanie obce v rámci MAS Vršatec	69 334,71 Eur

Výzva 5 – Služby pre vidiecke obyvateľstvo

Konečný prijímateľ	Obec Dolná Súča
Názov projektu	Obecný úrad a dom kultúry – Výmena okien a dverí
Výška NFP	63 810,98 Eur
Čerpanie obce v rámci MAS Vršatec	63 810,98 Eur

Konečný prijímateľ	Obec Horná Súča
Názov projektu	Úpravy obecného úradu Horná Súča
Výška NFP	71 922,01 Eur
Čerpanie obce v rámci MAS Vršatec	71 922,01 Eur

Konečný prijímateľ	Obec Horné Srnie
Názov projektu	Oprava kultúrneho domu
Výška NFP	71 246,91 Eur
Čerpanie obce v rámci MAS Vršatec	71 246,91 Eur

Konečný prijímateľ	Obec Hrabovka
Názov projektu	Úprava fasády a výmena okien obecného úradu v Hrabovke
Výška NFP	14 274,36 Eur
Čerpanie obce v rámci MAS Vršatec	14 274,36 Eur

Konečný prijímateľ	Obec Mikušovce
Názov projektu	Obecný úrad - Výmeny okien a vstupných dverí
Výška NFP	40 939,91 Eur
Čerpanie obce v rámci MAS Vršatec	40 939,91 Eur

Konečný prijímateľ	Mesto Nemšová
Názov projektu	Zateplenie fasády a výmeny okien a vstupných dverí
Výška NFP	71 574,61 Eur
Čerpanie obce v rámci MAS Vršatec	71 574,61 Eur

(PS)

Realizuj sa a nakopni svoj región!

súťaž o 500 Eur

MAS Vršatec vyhlasuje súťaž:
Realizuj sa a nakopni svoj región!
Pošli nám anotáciu projektu na zlepšenie svojho regiónu a nezabudni uviesť všetky kontaktné údaje.

Podmienky súťaže
Vek: od 15 do 30 rokov

Projekt musí byť realizovateľný ešte tento rok. Vyhráva projekt, ktorý poskytne najvýraznejšiu pomoc pre čo najväčší počet ľudí!

Uzávierka súťaže je do 31.08.2012!
Víťaz sa zaväzuje, že projekt zrealizuje!

MAS Vršatec v objektíve

V januári tohto roku miestna akčná skupina vyhlásila prvý ročník fotografickej súťaže s názvom „MAS Vršatec v objektíve“. Zasielať fotky mohli všetci obyvatelia Slovenskej republiky, podmienkami boli veková hranica od 15 rokov a minimálna veľkosť fotiek 1 MB. Fotografie mali zachytávať územie MASky, ktoré je naozaj rozsiahle a pestré. Súťažiaci sa mohli realizovať v štyroch kategóriách: I. fotografia prírody v každom ročnom období, II. historická fotografia, III. fotografia na tému život v obci, IV. fotografia kultúrnych a historických pamiatok. Uzávierka súťaže sa stanovila na 20. apríla 2012. Prijalo sa krásnych, takmer 300 fotografií, pričom na základe vyššie uvedených podmienok sa do výberového hodnotenia zaradilo 268 fotiek. Počet zapojených fotografov bol 44. Po zaradení a roztriedení všetkých fotografií nastal pre pracovný tím a odbornú porotu ťažký čas rozhodovania, vybrať totiž tie najlepšie fotografie nebolo vôbec ľahké.

Porotu tvorili mladí a šikovní ľudia, ktorí sa fotografovaniu venujú na profesionálnej úrovni a kancelária MAS Vršatec s podpredsedníčkou MASky Evkou Hejdukovou. Hodnotenie fotografií prebiehalo v Dolnej Súči. Každej fotografii sa prideľovali body od 0 do 5. Taktiež bol na hodnotiacom hárku priestor pre určenie prvých troch miest v každej kategórii zvlášť, takže porota navrhovala fotografie umiestnené na prvých troch miestach, za čo boli udeľované extra body.

Keďže sa doteraz žiadne podujatie organizované MAS Vršatec v Dolnej Súči doposiaľ nekonalo, vybral sa ich kultúrny dom ako centrum pripravovanej vernisáže. Hlavným cieľom bolo nielen pripraviť zaujímavý program, zabezpečiť chutné občerstvenie, oceniť čo najviac zapojených a každého zapojeného obdarovať malou pozornosťou, ale taktiež spojiť čo najviac ľudí, motivovať ich a prezentovať ich zaujímavú tvorbu.

Samotná vernisáž sa konala 7. mája v Kultúrnom dome v Dolnej Súči o 17. hodine, pričom v úvode sa každý mohol oboznámiť so súťažnými fotkami, ktoré boli umiestnené na výstavných paneloch a zoradené podľa jednotlivých kategórii. Vystavené fotografie vytvárali skvelú atmosféru, miestnosť hýrila pestrými farbami a v takom istom duchu sa nieslo aj občerstvenie, ktoré bolo pre hostí prichystané bufetovou formou. Program sa začal o necelú hodinku a otváral ho pán starosta Dolnej Súče Ing. Pavol Kvasnica, ktorý bol veľmi rád, že sa vernisáž konala práve v jeho obci. Privítal hostí a dal slovo predsedovi MAS Vršatec Ing. Jurajovi Ondračkovi, ktorý sa poďakoval za účasť a taktiež privítal všetkých zúčastnených. Nasledovala prezentácia, v ktorej manažérka MAS Vršatec Petra Šupáková charakterizovala pôsobenie miestnej akčnej skupiny, jej aktivity, projekty a plány do budúcnosti, oboznámila tak prítomných s najdôležitejšími informáciami a poukázala na výhody členstva v miestnej akčnej skupine. Po skončení prezentácie nasledoval program, ktorým divákov sprevádzala Ing. Ľuboslava Sokolová. Zo základnej umeleckej školy sa husľovým duetom pred-

Víťazi kategórie príroda v každom ročnom období a starosta obce Mikušovce Viktor Buček

Víťazi v kategórii historická fotografia a starosta obce Dolná Súča Ing. Pavol Kvasnica

Víťazi kategórie kultúrne a historické pamiatky a starostka obce Tuchyňa Eva Hejduková

Juraj Štefanec - Hody v Tuchyni
2.miesto v kategórii "Život v obci"

Ivan Varga - Rybník v septembri
2.miesto v kategórii "Príroda v každom ročnom období"

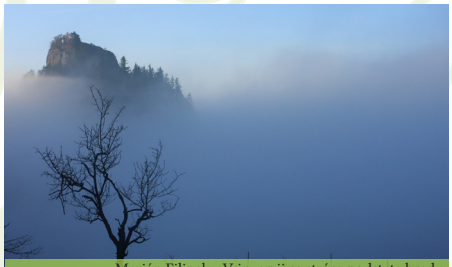

Marián Filipek - V inverzii sa stráca podstata hradu
2. miesto v kategórii "Kultúrne a historické pamiatky"

stavili učiteľ Jozef Polomský a žiak Martin Ráztočný. Dve krásne vystúpenia si pripravili žiaci a učitelia zo Základnej umeleckej školy v Ilave. Prvé sa predstavilo dychové trio a druhá zostava s učiteľmi a žiakmi zahrala dve populárne piesne od Paula Simona. Ako jednotlivec vystúpil účastník Talentmánie Filipko Žovinec, ktorý na flaute zahral pieseň „Lietajúci Cyprián". Po tomto zaujímavom programe sa spustila prezentácia všetkých súťažných fotografií doplňaná slovenskými piesňami, ktorú si môžete pozrieť na internete, pričom odkaz nájdete na našej stránke. Posledným bodom programu bolo dlho očakávané vyhlásenie výsledkov spojené s odovzdávaním cien výhercom. Vyhodnotenie začalo s kategóriou „Historická fotografia". Ceny pre túto kategóriu prišiel odovzdať pán starosta Dolnej Súče Ing. Pavol Kvasnica. Na treťom mieste skončila pani Janka Veselá s fotografiou „Kameničany", na druhom mieste pán Miroslav Gabrhel s fotografiou „Preteky mieru 80. roky" a prvé miesto patrilo Mirke Mindárovej za fotografiu „1944 alebo 2012?". V ďalšej kategórii „Fotografia na tému život v obci" odovzdával ceny pán starosta obce Bolešov Ing. Martin Rác. Tretie miesto získal pán Ivan Sprušanský s fotografiou „Beh údolím Váhu 2011 fanúšik atletiky", druhé miesto Juraj Štefanec za fotografiu „Hody v Tuchyni" a prvým miestom sme ocenili Terézia Mikovú za fotografiu „Nemá probléma". Pani starostka z Tuchyne Eva Hejduková odovzdávala ceny v kategórii „Fotografia kultúrnych a historických pamiatok". Na treťom mieste sa umiestnil Peter Minárik s fotkou „Pruské pri východe slnka", na druhom mieste Marián Filipek za fotografiu s názvom „V inverzii sa stráca podstata hradu a tunelovanie štrukturálnych fondov" a krásnym prvým miestom sa môže pýšiť pán Vladimír Ronec s fotografiou „Jarný kostolík". Najprestížnejšou kategóriou sa stala „Fotografia prírody v každom ročnom období", keďže v nej súťažilo neporovnateľne najviac fotografií. Ceny výhercom odovzdával pán starosta obce Mikušovce Viktor Buček. Za fotografiu s názvom „Zahmleným lesom" získal tretie miesto Jakub Cíbik, s ktorým MAS Vršatec spolupracuje už dlhší čas a jeho fotky majú významnú pozíciu pri tvorbe nielen propagačných materiálov. Na druhom mieste sa umiestnil pán Ivan Varga s fotografiou „Rybník v septembri". Prvé miesto získal Roman Holý s fotografiou „Vršatec II.", pričom táto fotka získala od poroty v celkovom hodnotení najvyšší počet bodov zo všetkých 268 zaradených fotiek. Pán Roman Holý sa stal absolútnym víťazom celej fotografickej súťaže, keďže jeho fotografie sa umiestnili na prvých miestach aj v kategórii kultúrne a historické pamiatky konkrétne fotky s názvom „Ľavák" a „Na ľade" a v kategórii život v obci s fotkami s názvom „Železničná stanica" a „Mašinka". Keďže našim zámerom bolo ohodnotiť čo najvyšší možný počet súťažiacich, udelili sme mu špeciálnu cenu ABSOLÚTNY VÍŤAZ.

Roman Holý - Vršatec II.
1.miesto v kategórii "Príroda v každom ročnom období" a absolútny víťaz súťaže

Všetkým súťažiacim veľmi pekne ďakujeme nielen za zapojenie sa do súťaže, ale aj za účasť na vernisáži. Pre každého bola pripravená menšia pozornosť, darčeková taška, ktorá okrem iného obsahovala aj náš najnovší propagačný materiál - a to nádherné hracie karty. Oceneným gratulujeme a prajeme radosť z výhry. Tešíme sa na úspešnú spoluprácu a ďalší ročník súťaže.

Ak by ste chceli vyjadriť svoj názor na súťaž MAS Vršatec v objektíve, podeľte sa s ním v našej Knihe návštev na internetovej stránke www.masvrsatec.sk.

(LS)

Miroslav Gabrhel - Preteky mieru 80.roky
2.miesto v ktegórii "Historická fotka"

Miroslava Mindárová - 1944 alebo 2012?
1.miesto v kategórii "Historická fotka"

Terézia Miková - Nemá problema
1.miesto v kategórii "Život v obci"

Jakub Cíbik - Zahmleným lesom
3.miesto v kategórii "Príroda v každom ročnom období"

Ivan Sprušanský - Beh údolím Váhu 2011 fanúšik atletiky
3.miesto v kategórii "Život v obci"

Vladimír Ronec - Jarný kostolík
1.miesto v kategórii "Kultúrne a hisrické pamiatky"

Povesti spod Vršatca
Klenoty nášho územia

I. Povesť o hrade Vršatec

Oddane a s nesmiernou blaženosťou sa túlila k svojmu manželovi, k statnému pánovi hradu Vršatskému, jeho krásna žena, ktorú si práve dnes priviedol od oltára, kde si navždy prisahali vernosť. Okolo nich je veselo, lebo Vršatský povolal na hrad všetkých svojich priateľov a známych, aby boli svedkami veľkého šťastia, ktoré sa usalašilo na jeho hrade.

Práve vtedy, keď bola oslava v najveselšom prúde, otvorili sa dvere a sluha zahlásil kráľovského posla. „Prichádzam od kráľa," povedal posol, keď vošiel a podal Vršatskému list. „Vlasť je v nebezpečenstve a všetci sa musíme zo všetkých síl usilovať, aby sme znemožnili Turkom ich neznabožské pustošenie...", napísal kráľ. Hradný pán sa triasol na celom tele a ľútostivo pozrel na svoju šťastnú manželku, ktorá sa k nemu stále túlila a nemala ani len tušenia, aké nebezpečenstvo hrozí jej manželovi.

Hradný pán sa obrátil k poslovi a povedal: „Vidíš, práve pred týždňom som pojal za manželku túto krásnu ženu. Milujem ju, ale vlasť volá a pre osobné blaho nesmieme nechať vlasť v nebezpečenstve, vydať ju na milosť nepriateľovi. Odkazujem kráľovi, že zajtra ráno sa vydám so svojím vojskom na cestu." Manželka pozrela na neho vyľakaná. Zaplakala a vrhla sa mu do náručia. I v očiach tvrdého hradného pána sa zjavila slza ľútosti, ale opanoval. Vstal a riekol: „Vlasť volá a jej hlas je najvyšším zákonom...!" Pobozkal smutnú hradnú paniu a odišiel na dvor, aby vydal rozkazy na odchod do boja. Hodujúci stíchli a ľútostivo hľadeli na ťažko skúšajúcu mladú paniu.

S Imrichom Vršatským odišiel aj jeho najvernejší sluha Ondrej Budiač. Jeho pán s tým spočiatku nesúhlasil, ale márne mu to zakazoval. „Idem s vami, nebojte sa o moje roky. Som už síce starý, ale chcem do posledného dychu slúžiť svojmu pánovi!" Po niekoľko týždňovom pochodovaní, priberajúc cestou väčšie či menšie oddiely vojska iných šľachticov, došli k nepriateľskému táboru. „Bude to hrozný boj, len sa pozri na tie ohromné zástupy tureckého vojska. A nás je len hŕstka!" povedal Vršatský, obrátiac sa k svojmu vernému sluhovi, na ktorého tvári sa tiež zračila obava ako hádam nikdy predtým. V mysli sa mu zjavila manželka a tým sa mu veľmi zacnelo po domove. „Ale vlasť volá, vlasť ma potrebuje", opakoval si v duchu a na tvár mu sadla odvaha a odhodlanie.

Na druhý deň zbadali, že sa Turci pripravujú na útok. Po krátkom čase nastal boj. Vršatského vojsko bojovalo statočne, ale presile odolať nedokázalo. Napokon po veľkom odpore podľahlo. Imricha Vršatského spolu s jeho verným sluhom Ondrejom Budiačom odvliekli do zajatia. Čím viac sa vzďaľovali od hraníc svojej vlasti, tým väčšia bolesť zužovala ich duše. Dovliekli ich do Turecka, kde na nohách priviazaní jeden k druhému museli vykonávať tie najťažšie práce. Dozorcovia ich bili a zachádzali s nimi horšie ako s dobytkom.

„Ondrejko, sluha môj najvernejší, ja to už nevydržím! Zabi ma radšej!" ponosoval sa raz v noci pán svojmu sluhovi. „Len vydržať, môj pane, a nezúfať, však sa to nejako zmení a možno nás niekto vyslobodí!" utešoval ho sluha, hoci sám neveril svojim slovám a tiež bol na smrť zmučený. „Never, Ondrejko, zahynieme, zahynieme... Aspoň raz, jediný raz by som chcel ešte vidieť svoju krásnu manželku", vzdychol bolestne a vrhol sa na hruď sluhu. „Bože, Bože, prečo ma tak tresceš?" zavzlykal Vršatský a spolu začali usedavo plakať. Keď Vršatský zaspal, starý sluha si začal lámať hlavu tým, ako by mohol pomôcť svojmu dobrému pánovi. Skúšal, či by sa retiazka, ktorou boli zviazaní, nedala nejako uvoľniť, ale vôbec mu to nešlo. Ľahol si horeznačky do kúta brloha a rozhodil ruky nad hlavou. Pravá ruka mu padla na akýsi tvrdý predmet. Bola to malá sekerka, ktorú tam ktosi zabudol. Zdvihol sekerku a silným úderom si odťal nohu. Z odťatej nohy sňal retiazku a zobudil svojho pána. Vršatský otvoril oči a nechápavo pozeral pred seba. „Ste voľný!" skríkol sluha celý rozradostený, hoci cítil ukrutnú bolesť. „Ondrej, čo si to preboha urobil?!" objal svojho verného sluhu. „Mocný pane, rýchlo sa poberte, o mňa sa nestarajte, odíďte, kým je ešte noc", povedal sluha. „Nie, nie, nemôžem ťa tu teraz nechať samého, nemôžem", povedal dojatý Vršatský objímajúc verného Budiača. „Choďte, máte doma milovanú ženu!" Tento dôvod zvíťazil. Vršatský so slzami v očiach bozkal zoslabnutého sluhu, vyplazil sa zo šiatra a podarilo sa mu nepozorovane utiecť zo zajateckého tábora.

Ráno našli dozorcovia Budiača polomŕtveho vo veľkej kaluži krvi. Pri ňom ležala odťatá, zakrvavená noha. Udivení turecký dozorcovia pozerali na tento nadľudský skutok oddanosti. Celú vec oznámili pašovi, ktorý bol veľmi nemilosrdný človek, pričom sa obávali jeho hnevu, keďže im utiekol zajatec. Ale aké bolo ich prekva-

penie, keď sa na krutej pašovej tvári nezjavil hnev, ale veľká zvedavosť, údiv a dojatie. Hneď sa pobral do šiatra a prikázal, aby sluhu odniesli do jeho paláca, zavolali lekára, nech sa postará o zraneného. Keď sa Budiač po niekoľkých hodinách prebral, začal sa triasť, lebo si bol istý, že ho čaká hrozná smrť za jeho čin. Veľkým prekvapením bolo, keď prišiel paša, podal mu ruku a usmial sa.
Medzitým Vršatský po dlhom blúdení, zmučený a vyhladovaný prišiel pod vršatský hrad, kde od únavy skolaboval. Našťastie ho našlo služobníctvo a odnieslo ho na hrad. Keď sa prebral, blažene sa usmieval a poprosil ich, aby ho zaviedli k hradnej panej. Spočiatku ho nespoznali, ale zrazu vykríkla jedna zo slúžok: „Veď je to náš pán!“ Pevným krokom, žiariac radosťou sa pobral za svojou krásnou manželkou. Padli si do náručia a dlho ostali v sladkom opojení z vytúženého stretnutia. „Taká som šťastná!“ povedala so slzami v očiach pani.
O rok neskôr sa vrátil Budiač na čele so statnými tureckými vojakmi. Prišli na ohnivých paripách, ktoré do daru poslal paša pánovi Vršatskému. Radosť nemala konca kraja. A keď starý sluha brával do náručia zdravého synka Vršatských, vždy sa radostne usmial a hovoril dojatým hlasom: „Keby som vedel, že budeš taký pekný, odťal by som si aj obidve nohy...“
Chýry o hrdinskom Budiačovom čine sa dostali až na kráľovský dvor. I sám panovník bol dojatý a povýšil starého sluhu do šľachtického stavu a určil mu erb, v ktorom bola zobrazená noha a sekerka.
A potom ešte dlho...dlho sa rozprávalo o Vršatskom a jeho vernom sluhovi, ktorí si tak krvavo vyslúžili svoju slobodu a svoje veľké šťastie...

Spracované podľa knihy Slovenské hrady od Ľudovíta Janotu.

II. Vodník a jeho milá

V Červenom Kameni, nad Strašovom, bolo kedysi jazero. V ňom mali svoje bydlo vodník a jeho zelená žena menom Zelenuľka. Ľudia o páriku v jazere vedeli a báli sa ho. Vodník bol v hlbine všemocným pánom. Nemal rád ľudí. Ak sa stratil niekto z okolia, bola to vodníkova robota.
„Mužíček môj zelený, budeme mať dieťatko. Príde do našej chalupy na dne jazera“, povedala Zelenuľka. Vodník zostal prekvapený, pretože ich sužovala bieda, ktorá sa k ním nasťahovala do jazera. Onedlho Zelenuľka naozaj povila syna a žiarila pýchou. Malý vodníček bol však večne hladné dieťa a navyše zelená žena nemala pre neho dostatok mlieka. „Bál som sa toho, žena moja, zahynieme pod Strašovom. Mali sme už dávno odtiaľto odísť. Ale ty si nechcela, vraj ešte toho baču Jura musíš stiahnuť pod vodu,“ riekol vodník. Chudobný Juro, bača z Červeného Kameňa, mal neďaleko jazera malý salaš. Ktovie, prečo práve jeho chcela Zelenuľka stiahnuť pod vodu. Raz večer, keď ovce podojil a vošiel do koliby, objavil, že mu celá geleta mlieka chýba. Vybehol von, či nezazrie zlodeja. Uvidel, ako k jazeru beží zelená žena aj s jeho geletou. „Ja ti dám, zelená potvora, vráť mi mlieko!“ kričal Juro, ktorý si zaumienil, že ju chytí a privedie k richtárovi. Chcel ju čakať budúci večer, no jej sa podarilo už skôr ukradnúť ďalšiu geletu s mliekom. Tak to išlo každý deň, prišla vždy vtedy, keď ju najmenej čakal. Keďže sa mu ju nepodarilo dolapiť, zašiel za richtárom. Ten samozrejme nechcel mať s vodníkovou rodinou nič spoločné. U richtára bol aj obecný sluha, ktorý bačovi povedal: „Počuj Juro, vyzuj svoju ženu z čižiem, postav ich do koliby k mlieku a pribi im podrážky o podlahu!“ Juro tejto rade neveril, ale vyskúšal to. Pribil ženine čižmy o podlahu a naozaj, keď sa vrátil z poľa, uvidel, ako Zelenuľka trčí z čižiem, myksuje nohami, no vyzuť sa nevie a narieka. Bača nevnímal jej nárek, zdrapil ju v páse, vytiahol z čižiem a utekal s ňou do dediny. Zelenuľka začala prosíkať, aby ju zaniesol k jazeru. „Pusť ma do jazera, Jurko, a čakaj, aké bubliny vyjdú. Ak budú biele, postoj chvíľu, môj muž ti prinesie za mlieko a syry bohatú odmenu. Ak by však vyšli červené, utekaj, lebo jazero sa vyleje a vytopí celú červenokamenskú dolinu.“ Po dlhšom rozmýšľaní ju pustil do vody a čakal na bubliny. Strach mu zvieral srdce, bál sa, že bubliny budú červené. No zrazu vo vode zašumelo a na hladine sa objavili biele bubliny. O chvíľu prišiel i vodník, ktorý mu podal kamenný hrniec. Jurovi zasvietili oči od radosti, pretože v hrnci sa blyšťali zlaté mince, ktoré mu pomôžu z biedy.

Spracované podľa knihy Púchovské povesti od Milana Húževku
Ivona Bednáriková

Obec Borčice

Samosprávny kraj: Trenčiansky
Okres: Ilava
IČO: 00692310
Počet obyvateľov: 383
Rozloha: 412 ha
Prvá písomná zmienka: r. 1238

Obec Borčice patrí medzi najmenšie z členských obcí MAS Vršatec, napriek tomu je veľmi krásna a upravená. Má výhodnú polohu, a práve preto sa rýchlo osídľuje a rozrastá. Prílev nových občanov súvisí nielen s výhodnou polohou, ale aj s peknou a tichou lokalitou pozemkov. Pôvodne ide o sídlisko lužickej kultúry z mladšej doby bronzovej. Obec bola súčasťou trenčianskeho hradného panstva, neskôr vo vlastníctve viacerých zemianskych rodín. Obyvateľstvo bolo zväčša poľnohospodárske, následne sa rozvíjal priemysel a kovoroľníctvo. Z kultúrno-historických pamiatok v obci nájdete barokovú kaplnku na cintoríne a klasicistický kaštieľ, ktorý v tomto období nie je prístupný verejnosti. Ku kaštieľu prilieha menší anglický park. Občania Borčíc môžu svoj voľný čas tráviť na krásnom multifunkčnom ihrisku a pre najmenších je k dispozícii novovybudované detské ihrisko, ktoré ponúka mamičkám priestor pre nerušenú hru ich ratolestí. Chcete sa o obci dozvedieť viac? Prečítajte si rozhovor so starostom obce Antonom Fabušom.

Starosta obce Borčice Anton Fabuš

Aký je Váš vzťah k MAS Vršatec?
Určite sa nenájde ani jedna obec v rámci MASky, ktorá by nepodporovala myšlienku všestranného rozvoja regiónu či už vylepšenia ekonomických, sociálnych, duchovných, či iných pomerov obyvateľov na našom území, podporiť možnosť malého a stredného podnikania a tým vytvoriť aj nejaké pracovné miesta, ktoré nám v regióne chýbajú. Ďalej sa mi páči snaha MASky o prilákanie turistov, pretože naše krásne územie rozhodne má čo ponúknuť, disponujeme krásnym prostredím, na ktorom sú vytvorené ideálne miesta nielen pre turistov či cykloturistov, ale aj pre milovníkov prírody a histórie. Keďže všetky tieto spomínané aktivity a myšlienky občianske združenie MAS Vršatec realizuje a združuje, budem ho veľmi rád podporovať, a preto mám k nemu aj kladný vzťah.

V čom vidíte najväčší potenciál MASky?
Postupne realizovať vytýčené ciele, združovať obce v regióne a presadzovať ich dobré nápady a takýmto spôsobom dávať možnosť dostať do povedomia aj malým obciam, ako sú napríklad Borčice.

Existuje niečo, čo sa Vám nepáči na MASke?
Naša MASka je pomerne mladé občianske združenie s veľmi aktívnym mladým tímom v jej čele, takže tam by som to skôr pochválil, ako niečo kritizoval. Toto je samozrejme môj názor, ostatné ukáže čas.

Ktorú z aktivít MASky považujete za najúspešnejšiu?
Tak som presvedčený, že všetky aktivity boli úspešné, aj napriek tomu, že boli rôznorodého charakteru. Každá obec má svoj uhol pohľadu na vec a myslím si, že každá si určite nájde v aktivitách MASky to, čo potrebuje, alebo čo uzná za vhodné. Môjmu zástupcovi Ing. Antonovi Černickému sa veľmi páčila výtvarná súťaž „Očami detí“, oceňoval kreativitu, páčila sa mu samotná myšlienka zapojiť práve najmenšiu generáciu. Pracovníčka nášho obecného úradu si chválila fotografickú súťaž, ktorá podľa nej znamenala veľkú propagáciu MASky. Mne osobne sa páčilo podpisovanie zmluvy k projektu. (Úsmev, pozn. redakcie)

Ste spokojný s činnosťou a prácou kancelárie MAS Vršatec?
Vidím to asi tak, že ste pomerne mladý tím, ktorý sa stále zohráva, ale určite áno.

Čím je Vaša obec podľa Vás výnimočná? V čom vidíte jej potenciál?
Jedná sa o jednu z najmenších obcí MASky nielen rozlohou, ale aj počtom obyvateľov. Zaberá plochu iba 4,12 km² a počet obyvateľov v obci v roku 2001 bol zaznamenaný na 374 občanov. Značný jej prírastok je evidovaný od predchádzajúcich volieb, t.j. od roku 2006, kedy som bol zvolený do funkcie starostu. K dnešnému dňu náš stavebný úrad vydal okolo 76 stavebných povolení na individuálnu výstavbu rodinných domov a jednu bytovku s 21 bytmi. Aj keď nie sú všetky stavby skolaudované, evidujeme už okolo 440 občanov s

Kaplnka pri obecnom cintoríne

Detské ihrisko

Obecná zvonica

Kaštieľ

trvalým pobytom v obci. Sú to pomerne mladí ľudia, a tým sa mení v obci aj veková štruktúra obyvateľov, a taktiež upravujeme potenciál obyvateľov v strednom veku.

Ďalej je naša obec zahrnutá do CHKO Biele Karpaty, nachádza sa tu aj chránené vtáčie územie a chránená oblasť vodného zdroja. V borčickom parku máme chránenú Lipu malolistú. V našej obci sú kultúrno–historické pamiatky zapísané do územného pamiatkového fondu, ide o klasicistický kaštieľ s priľahlým anglickým parkom z roku 1815 a kamennú plastiku (sochu) sv. Jána Nepomuckého z 18. storočia. Z roku 1754 je na miestnom cintoríne postavená baroková kaplnka.

Aké sú Vaše najväčšie dosiahnuté úspechy v obci?

Na túto otázku by Vám najlepšie vedeli odpovedať naši občania, ale keďže je to na mne, tak v krátkosti. Po príchode do úradu som nechal na svoje náklady kompletne zrenovovať barokovú kaplnku na miestnom cintoríne. Taktiež som na tri etapy uviedol do prevádzkovej schopnosti a činnosti náš kultúrny dom. Aj s pomocou občanov som zrekonštruoval obecnú zvonicu, ktorú v súčasnosti považujeme za klenot obce. Na tomto mieste sa v letnom období a v septembri, počas tradičného podujatia „Borčické hody v obci“, konajú bohoslužby. Z finančných prostriedkov predsedu vlády a so spoluúčasťou obce sme pre našu mládež vybudovali multifunkčné, resp. viacúčelové ihrisko. Z fondov EÚ sa nám podarilo vybudovať a sprevádzkovať prvú etapu miestnej komunikácie a práve teraz nám prišlo vhod, že môžeme dokončiť druhú časť komunikácie, za čo budeme veľmi vďační MAS Vršatec. Z prostriedkov obce, ale predovšetkým mojím pričinením, sme vybudovali prekrásne detské ihrisko, ktoré môžu využívať nielen mamičky so svojimi ratolesťami, ale taktiež seniori s deťmi. Určite si prídu na svoje. V oblasti kultúry som pyšný na to, že každoročne zachovávame tradície, ktorými sú MDŽ, akcia s programom, MDD, ktorý zabezpečujú poslanci obecného zastupiteľstva, pričom máme vždy pripravené rôzne súťaže v skupinách i jednotlivo. Ďalej sa v obci 30. apríla stavajú máje, v septembri organizujeme spomínané „Borčické hody“ a keďže október je mesiacom úcty k starším, mávame pre dôchodcov pripravenú akciu s programom.

Po dokončení rozhovoru redakcia absolvovala prechádzku po obci Borčice, za čo veľmi pekne ďakujeme pánu starostovi Fabušovi a taktiež jeho prednostovi Ing. Černickému. Veľmi si vážime čas, ktorý nám obaja venovali, a úprimne ďakujeme za poskytnutie rozhovoru. Pár otázok sme položili aj „pravej ruke“ pána starostu, prednostovi, Ing. Antonovi Černickému.

Prednosta
Ing. Anton Černický

Pán Černický, ako by ste charakterizovali spoluprácu s Vaším starostom?

Starosta má veľmi veľa povinností súvisiacich s jeho druhou prácou, je časovo náročná, preto na obecný úrad chodí zriedkavo. Neustále som s ním však v telefonickom kontakte. On je hybná sila, mojou úlohou je doťahovať veci do konca. Musím však povedať, že si neviem predstaviť lepšieho starostu. Keby nechal svoju funkciu, bolo by to vidieť, pre obec urobil neskutočnú robotu. Za 4 mesiace vytvoril nádherné multifunkčné ihrisko. Kaplnka bola pred rekonštrukciou iba búda, spravila sa izolácia, menila strecha, a to všetko zo súkromných zdrojov pána starostu. Jeho zásluhou môžeme zvonicu v obci nazývať klenotom obce. Spoluprácu považujem za veľmi dobrú a pozitívnu.

Aké sú plány obce?

V obci nemáme materskú školu, deti chodia do Nemšovej, do Bolešova. Keďže je tu veľa mladých rodín, naším plánom je zriadiť škôlku. Ďalej chceme, aby sa mohli stavať ďalšie rodinné domy, ale brzdí nás to, že nemáme vybudované cesty, inžinierske siete a ulice. Zatiaľ sme dokončili územný plán. Máme jeden obchod, ktorý zatiaľ stačí, ale v budúcnosti ho plánujeme rozšíriť. Pán starosta opäť na vlastné náklady v obci zriadil internetovú miestnosť s vlastným sociálnym zariadením a ponukou nealko nápojov. Vôbec nám nešlo o zisk. Chceli sme, aby mladí ľudia mali priestor pre trávenie voľného času. Začiatky boli dobré, ale neskôr túto miestnosť vylúpili, tak sme ju zrušili.

Ktoré miesta v obci by ste odporučili návštevníkom?

Ako spomínal v úvode pán starosta, naša obec je veľmi malá. Z kultúrnych pamiatok by som dal do pozornosti kaštieľ, ktorý však nie je prístupný verejnosti. Má krásny anglický park a dýcha históriou. Žila tu barónka Sipeky. Chceli sme kaštieľ odkúpiť a sprístupniť verejnosti, ale súčasný majiteľ má vlastné plány. Rozhodne turistom odporúčam okolitú prírodu, napríklad výlety na Vršatec, trasu po náučnom chodníku z Bolešova do Krivoklátu.

(LS)

Obec Červený Kameň

Samosprávny kraj: Trenčiansky
Okres: Ilava
IČO: 00317128
Počet obyvateľov: 707
Rozloha: 3258 ha
Prvá písomná zmienka: r. 1354

Obec Červený Kameň vznikla podobne ako väčšia časť obcí rozprestierajúcich sa na území Bielych Karpát zástavbou okolo cesty a potoka. O jej založení sa zachoval doklad, písomná listina pochádzajúca z roku 1354. Pri vstupe do obce Vás rozhodne zaujme bradlo, ktoré sa hrdo nad ňou vypína. Keďže je jeho farba červená dostalo bradlo rovnomenný názov – Červenokamenské. Ide o výrazné vápencové bralá, ktoré ostro vystupujú zo zeme. Nachádzajú sa tu zachované prírodné spoločenstvá skál a sutín. Cez bradlo bude prechádzať modrá turistická značka smerom do obce Lednica, v ktorej sa rozprestiera zrúcanina hradu. Kultúrnou pamiatkou v obci je Rímsko-katolícky kostol Panny Márie z roku 1795, kde sa na priečelí barokovej hladkej fasády nachádza socha sv. Jána Nepomuckého z obdobia stavby kostola. Ďalšou sakrálnou pamiatkou je Kaplnka sv. Augustína na Zápechovej z roku 1788, na ktorej minulý rok prebehla rekonštrukcia. V tomto malebnom prostredí Bielych Karpát má svoje sídlo Agrofarma s.r.o. Najdôležitejším predmetom činnosti je spracovanie kravského a ovčieho mlieka a výroba tradičných slovenských špecialít, predovšetkým údených, neúdených syrov a bryndze. O vysokej kvalite výrobkov svedčia nielen vyjadrenia spotrebiteľov, ale potvrdzujú to aj výsledky odberateľských auditov a ocenenia získané na medzinárodných súťažiach a výstavách. Vedľa Agrofarmy sa na svahu Košová rozpína lyžiarsky vlek, ktorý je pri dobrých snehových podmienkach každoročne otvorený a teší sa čoraz väčšiemu počtu návštevníkov. Ďalšie informácie nielen o vleku sa dozviete z rozhovoru s pánom starostom, ktorý sme si pre vás pripravili.

Starosta obce Červený Kameň Jozef Bartoš

Aký je Váš vzťah k MAS Vršatec?
Určite nebudem hovoriť len sám za seba, ak poviem, že som veľmi rád, že existuje takéto občianske združenie. Teší ma, že neuprednostňuje záujmy obce, v ktorej sídli, práve naopak, ochotne pomáha všetkým obciam a mestám, ktoré sú jej členmi, a taktiež slúži aj súkromnému sektoru. Svojím spôsobom som hrdý na to, ako šikovne propaguje územie, v ktorom pôsobí, mám pocit, že čoraz väčší počet obyvateľov z nášho regiónu vie o MASke.

Červenokamenské bradlo

Existuje niečo, čo sa Vám nepáči na MASke?
Z obce Červený Kameň je do sídla miestnej akčnej skupiny trocha dlhšia dopravná vzdialenosť, ale keďže už viackrát boli rôzne stretnutia a podujatia v bližšie lokalizovaných obciach, napr. Pruské, Ilava či Nemšová, nevidím v tom teda žiadny problém, pretože vždy sa vieme dohodnúť a stretnúť podľa potreby. Taktiež zamestnanci kancelárie alebo predseda či podpredsedníčka vedia vždy ochotne prísť do našej obce.

V čom vidíte najväčší potenciál MASky?
Najväčšie plus vidím v tom, že aj napriek rôznorodosti subjektov, ktoré MASka združuje, máme jeden a ten istý spoločný cieľ. Naším hlavným zámerom je totiž snaha o zveľaďovanie a skrášľovanie Považia.

Čo by ste MASke odporučili?
Chcel by som, aby „naša“ MASka zostala taká, aká je. Určite by som odporučil, aby často nedochádzalo k zmenám jej zamestnancov a taktiež budem rád, ak sa MASka bude tešiť z dosiahnutých úspechov. Samozrejme viem, že za každým úspechom stojí veľká námaha, ale myslím si, že v tomto prípade vynaložené úsilie prinesie svoje ovocie. Je teda potrebné pracovať tak, aby úspechov bolo čo najviac, pričom toto odporúčanie patrí nielen MAS Vršatec, ale všetkým MASkám na Slovensku, aby sme o niekoľko rokov mali pokryté MASkami celé naše vidiecke územie. Pre príklady nemusíme „chodiť“ ďaleko, stačí sa pozrieť na susedných obyvateľov Českej republiky. Na exkurzii, ktorú sme tam z MASky absolvovali, bolo úplne každému jasné, že systém miestnych akčných skupín je tam na oveľa vyššej úrovni.

Vraveli ste: „...aby MASka zostala taká, aká je“. Aká teda podľa Vás je?
Ako som spomínal v úvode rozhovoru, páči sa mi, že neuprednostňuje vlastné záujmy, prípadne záujmy obce, v ktorej sídli. MAS Vršatec je podľa môjho názoru výborným príkladom pre ostatné časti vidieckeho územia Slovenskej republiky, ktoré zvažujú založenie miestnej akčnej skupiny. Veľmi sa mi páči, akým spôsobom propaguje naše územie, taktiež ma doslova nadchol grafický dizajn propagačných materiálov, vrátane Spravodaja MAS Vršatec.

Ktorú z aktivít MASky považujete za najúspešnejšiu?
Za úspech považujem to, že MAS dokázala uspokojiť všetky obce, ktoré sú jej členmi, a takým spôsobom, že si nikto z nás dosiahnuté výsledky nezávidel.

Kostol Panny Márie

Ste spokojní s činnosťou a prácou kancelárie MAS Vršatec?
Áno, najmä tým, že v kancelárii pracujú mladí ľudia, ktorí sú ochotní pracovať aj nad rámec svojich pracovných povinností.

V čom máme podľa Vás deficit?
Nedostatok ako taký nevidím, snáď keby sa administratíva zo strany štátu zlepšila a potrebné záležitosti by sa dali vyriešiť promptnejšie, čo by podľa mňa znamenalo oveľa menej byrokracie. Toto však nie je ovplyvniteľné MASkou.

Cítite sa byť vždy o všetkom včas informovaný zo strany MAS?
Samozrejme, s komunikáciou medzi nami a MASkou nebol nikdy problém a aj keď sa občas stane, že hneď na email či odkaz nereagujem, zamestnanci kancelárie pošlú email aj druhý či tretíkrát, prípadne zatelefonujú.

Ako dlho ste starostom obce?
Starostom som 17 mesiacov, nakoľko som bol zvolený 27. októbra 2010, a je to moje prvé volebné obdobie. Predtým som bol 20 rokov poslancom obecného zastupiteľstva.

Ste spokojný s fungovaním obce?
Môj názor v tomto smere nie je podstatný. Dôležité je to, aby s fungovaním obce bola spokojná obecná samospráva, poslanci a v konečnom dôsledku samotní občania, pretože starosta je tu pre nich. Musím však povedať, že nie vždy sa nám podaria všetky problémy vyriešiť k spokojnosti občanov, závisí to od mnohých faktorov. Taktiež je v obci stále čo budovať a pretvárať k lepšiemu.

s pocitom, že pre neho ako občana sa obec snaží robiť čo najviac.

Aké sú Vaše najväčšie dosiahnuté úspechy v obci?
Za úspech pokladám dokončenie rekonštrukcie miestnych komunikácií a splatenie úveru vo výške 224 tisíc Eur. Ak môžem, tak aj prostredníctvom Vás by som sa ešte raz chcel veľmi pekne poďakovať Agrofarme, s.r.o. Červený Kameň, Poľnohospodárskemu družstvu Pruské, poslancom obecného zastupiteľstva a samozrejme občanom našej obce. Musím však podotknúť, že to nie je iba moja zásluha, ale i zásluha mojej predchodkyne pani Jakúbkovej. V novembri 2011 bol vyčistený Tovarský potok od samonáletových drevín a naplaveného materiálu. Keďže tento potok nebol čistený už niekoľko desiatok rokov, hrozilo, že dôjde k zaplaveniu obce. Z tejto pozície by som sa tiež chcel ešte raz poďakovať Slovenskému vodohospodárskemu podniku, že Tovarský potok v rámci svojich financií a možností vyčistili, a v neposlednom rade našim občanom, poslancom a členom komisie, ktorí sa ochotne zapojili do brigády. Vyrezávali samonáletové dreviny, z ktorých vznikla druhotná surovina, pričom sme ju využili na výrobu tepla. Úspechom sú pre mňa aj podujatia, ktoré sme organizovali, napríklad prvýkrát bol v našej obci živý Betlehem. Podujatie sa konalo v areáli našej základnej školy a vnieslo do obce vianočnú atmosféru. V pestrom programe vystupovali deti z materskej školy, žiaci zo základnej školy, spevokol, betlehemci z obce Mikušovce a ďalší. V sprievodnom programe sa mohli občania prizerať domácemu pečeniu vianočných oblátok, zaujímavou bola aj ukážka štedrej večere, kŕmenie zvierat či ochutnávka medu od p. Štefana Janíčka. Za spomenutie stojí aj stavanie mája v našej obci, ktoré minulý rok opäť nesklamalo, pričom v našej obci sa stavia máj nielen v centre obce, ale aj na Červenokamenskom bradle. O dobrú náladu sa postarala Detská dychová hudba z Dolnej Súče.

Lyžiarsky vlek Ski Košová

Čím je Vaša obec podľa Vás výnimočná? V čom vidíte jej potenciál?
Naša obec je podľa môjho názoru výnimočná v tom, že má čo ponúknuť, a určite sú mnohí občania právom na ňu hrdí. Potenciál vidím najmä v Agrofarme, ktorá sa môže pýšiť chutnými a kvalitnými mliečnymi produktami, v lyžiarskom vleku, ktorý postupne každým rokom naberá na popularite, a taktiež v nádhernej prírode, ktorá spolu s Červenokamenským bradlom vytvára unikátnu časť scenérie Bielych Karpát. Výnimočnosť spočíva aj v tom, že sa snažíme o zachovanie mnohých tradičných podujatí a snažíme sa vytvárať akcie pre občanov bez ohľadu na vek tak, aby každý odišiel domov nielen so zážitkami, na ktoré budú spomínať, ale taktiež

Aké sú Vaše plány?
Plánov je veľa, vždy je to však otázka finančných prostriedkov. Len prednedávnom boli parlamentné voľby, vznikla nová vláda, mnoho závisí od toho. Mojím prianím je vybudovať oddychovú zónu v obci, pričom tento projekt sa realizuje práve prostredníctvom MAS Vršatec. Zmluva o NFP bola podpísaná a momentálne sa snažíme časť finančných prostriedkov na budovanie riešiť formou úveru. V letných mesiacoch by som chcel usporiadať „Dožinky", ktoré by mali symbolizovať poďakovanie za zber úrody a obilia. Občanov najviac trápi obecný vodovod, sú zabudované rozvody vody po obci, ale chýbajú nám finančné prostriedky na vybudovanie rezervoáru na vodu. Takže toto je ďalší z mnohých plánov.

Aké miesta by ste odporučili návštevníkom či turistom?
Pre turistov a cykloturistov odporúčam prejsť popod Chotúč cez krásnu prírodu až na Vršatec. Cestou je nádherný pohľad na Babky, Vršatské Bradlá a vodopád pod Strapkovou. Ďalšou vyhľadávanou turistickou atrakciou je trasa od pohostinstva Jakúbek („Pod horami, pod skalami", pozn. redakcie) popri Červenokamenskom bradle na Červenokamenské sedlo. Zo sedla je výhľad na hrad Lednica. Ide o zrúcaninu, na ktorej momentálne prebieha rekonštrukcia. V Červenokamenskom bradle sa nachádza malá jaskyňa, v ktorej je umiestnená socha Panny Márie. Bradlo je vysoké takmer 50 m a od nepamäti mládenci stavajú na ňom každoročne máj. Samozrejme nesmiem zabudnúť na lyžiarsky vlek SKI-Košová, ktorý nájdu na svahu „Košová" nad našou obcou, pri Agrofarme, v CHKO Biele Karpaty. Nachádzajú sa tu dve lyžiarske trate, ktoré sú udržiavané a upravované ratrakom. Po dvoch rokoch sa na svah vrátili deti z našej základnej školy a minulú sezónu pribudli aj žiaci zo ZŠ Mikušovce. Pre milovníkov tradičnej chute bryndze, syrov či masla dávam do pozornosti Agrofarmu, kde si môžete zakúpiť nielen tieto, ale i množstvo ďalších produktov.

Pán starosta po skončení rozhovoru spravil našej redakcii menšiu obhliadku na trase Červený Kameň – Vršatské Podhradie, kde sa nachádzajú naozaj krásne vodopády, ktoré rozhodne odporúčame vidieť nielen turistom, ale aj milovníkom nedotknutej prírody. Za to mu veľmi pekne ďakujeme, rovnako ako aj za poskytnutie rozhovoru a za úžasný dar, knihu povestí, ktorú vydala rodáčka z Červeného Kameňa. Ďakujeme!
(LS)

Vodopád

117. zbor sv. Františka z Assisi

Zbor vznikol v roku 2003. Zopár mladých nadšencov v Hornom Srní sa zhromažďovalo okolo Bobra, vtedajšieho vodcu zboru, p. Ing. Vladimíra Janečku, s ktorým Vám prinášame rozhovor. Ten ich postupne učil základy skautskej praxe a ukazoval, ako má vyzerať dobrá družinovka. V septembri 2003 pozvali hornosrnianske deti na nábor. Slabá účasť ich neodradila, takisto ani provizórne podmienky klubovne – zasadačky hasičov. Založili 3 oddiely: 1. oddiel skautov vlka z Gubbia, 1. oddiel skautiek a 1. oddiel vĺčat a včielok. Tieto postupne zvyšovali počet svojich členov. Zbor sa dostával čoraz viac do povedomia občanov. Na Vianoce začali roznášať Betlehemské svetlo, neustále bolo vidieť deti s rukavicami a vrecami, ktoré zbierali odpad v koryte rieky a na autobusových zastávkach. Okrem toho zorganizovali návštevu sv. Mikuláša v domove dôchodcov, pomáhali pri koledovaní Dobrej noviny a robili mnohé iné akcie. Zvesť sa dostala aj do susedného mesta Nemšová. Mestský úrad si prial mať niečo podobné, našlo sa zopár ochotných nových vedúcich a tak vznikli oddiely aj tam. Bol založený nový oddiel vĺčat a včielok a družiny skautov a skautiek. Odvtedy nesie zbor názov 117. zbor sv. Františka z Assisi, Horné Srnie – Nemšová. Prešli aj ďalšími zmenami. Vznikol oddiel roverov a roveriek, klub starších skautov a skautiek, viackrát sťahovali klubovňu v Hornom Srní. V roku 2009 zavítali aj do Hornej Súče – zrodil sa koedukovaný 1. oddiel skautov a skautiek. Tohto roku sa pridružil aj nový skautský 4.oddiel Lesnej múdrosti v Dolnej Súči. Spolu je registrovaných 117 členov.

Ing. Vladimír Janečka pri listovaní kroniky

Čo Vás viedlo k založeniu skautského zboru?
Popudom boli vtedajší starosta obce Horné Srnie Ing. Kristín a predseda komisie životného prostredia Ing. Galko, ktorí ma v roku 2003 oslovili a prišli s myšlienkou vytvoriť takýto typ združenia určeného predovšetkým pre deti a mládež. V tom čase som sa venoval skautingu na Morave, pričom skautom som od roku 1968. V Hornom Srní sa občania venovali športu, folklóru, ale chýbali tu aktivity zamerané na prírodu a životné prostredie. Skauting je výborný v tom, že je takpovediac o všetkom. Oproti iným organizáciám máme výnimku, pretože máme duchovnú stránku, skautský zákon a sľub. A aj takýmto spôsobom sme chceli deťom umožniť vnímať kresťanskú vieru. Samozrejme, keď som začal so zakladaním zboru v Hornom Srní, na Morave som svoje pôsobenie ukončil.

Ako sa zakladá takýto zbor, čo je potrebné?
Predovšetkým je potrebné, aby sa zišlo viacero mladých ľudí vo veku 17 až 20 rokov, vítaní sú aj starší, ktorí sú ochotní venovať svoj voľný čas deťom, pripraviť pre nich program a to všetko bez nároku na odmenu či honorár. Pri zakladaní nášho zboru najväčšia výhoda spočívala v tom, že sa zišla skupinka mladých a šikovných ľudí, pričom väčšina tu pôsobí doteraz. Veľmi rád by som uviedol niektoré mená dobrovoľníkov, ktorí stáli pri zrode, sú to Jozef a Lydka Gábikovci, Mária Kebísková, Petra Bobotová a Rado Rožník. Taktiež bolo pre nás dôležité, že nám veľmi pomohol obecný úrad, poskytol nám nielen finančné prostriedky, ale aj priestory – klubovňu. Ďalej je potrebné zaregistrovať sa na Ústredí slovenského skautingu, čo sme samozrejme v spomínanom roku 2003 urobili aj my. Následne sa konala ustanovujúca schôdza a urobil sa nábor detí. Odvtedy sa každoročne koná Výročná schôdza, na ktorej sa volia funkcionári a riešia sa všetky naše činnosti. Vydávame Výročnú správu o všetkých našich aktivitách a plánoch. Treba spomenúť aj veľkú pomoc OÚ v Hornej Súči a MsÚ v Nemšovej. Bez ich pomoci by sa nedalo tak kvalitne pracovať.

Spomínali ste Výročnú schôdzu, aké ďalšie orgány máte?
Najvyšším členom je vodca zboru. Pri tejto príležitosti by som rád uviedol, že v roku 2011 sa vodcom stala Lýdia Gábiková - Murárová, ktorá však pre svoje zdravotné problémy musela z tejto pozície odísť. Súčasným vodcom je Petra Kebísková. Našim orgánom je Zborová rada, ktorá je tvorená vodcom, jeho zástupcami, hospodárom, ekonómom, kronikárom a vedúcimi oddielov. Stretáva sa raz do mesiaca a rozhoduje o všetkom, to znamená o hospodárení, o aktivitách, o financiách. Možno mnohí nevedia, ale naši vedúci sa zúčastňujú tzv. lesných škôl, ide o školenia a kurzy pre skauting.

Prečo zbor nesie názov po sv. Františkovi z Assisi?
Sv. František z Assisi bol úzko spätý so životným prostredím. Miloval prírodou a zvieratá, preto je aj patrónom životného prostredia a zvierat.

Kto vymyslel tento názov?
Nápad mal jeden náš člen, spomínaný Rado Rožník. Následne sme si vytvorili svoj vlastný zborový znak, písmeno Tau, charakteristické pre sv. Františka z Assisi, ktorý nosil kríž v tvare tohto písmena.

Aké boli Vaše začiatky?
Zbor začal vyvíjať rôzne aktivity a klubovú činnosť. Každý oddiel sa už od začiatku samostatne stretáva v klubovni. Usporiadavame aj viacero celozborových akcií. Vrcholom celoročnej práce je letný skautský tábor, na ktorom sa stretávajú všetky oddiely. Tak tomu bolo aj v roku 2004, kedy sa uskutočnil prvý ročník. Tábor sa konal v Ľuborčianskej doline a niesol návoz „Tábor čierneho bociana". Táboru sa zúčastnili nielen deti, prišli pozrieť aj ich rodičia. Na základe toho si mohli utvoriť svoj názor, mohli zistiť o čom skauting je, čomu sa venujeme. Zapáčila sa im samotná myšlienka, ale aj naše aktivity. Pre veľký záujem sme na ďalšej Výročnej schôdzi pridružili mesto Nemšová a tým sme zmenili aj názov.

Mohli by ste čitateľom nášho Spravodaja priblížiť ako vyzerá rok skauta? Čomu všetkému sa venujete?
V prvom rade musím uviesť, že sú aktivity, ktoré vytvárajú oddiely samostatne, nezávisle od seba, potom sú činnosti, ktoré robíme spoločne, zúčastňujú sa na nich všetky oddiely skautov. Hneď na začiatku roka organizujeme skautský ples. Táto spoločenská udalosť je určená rodičom, priateľom a príbuzným skautským oddielom, pravidelne ho navštevujú skauti z Trenčína, Dubnice nad Váhom, Trenčianskej Teplej. Miesto konania každoročne striedame, buď sa koná v Nemšovej, alebo v Hornom Srní. V tejto časti roka zasadá Výročná schôdza. Ďalej organizujeme zimný tábor, ide o chatu na približne 5 dní. Počas roka sa zúčastňujeme Dňa narcisov v rámci Ligy proti rakovine. Výbornou akciou, ktorú sme usporiadali aj tento rok, je EKOLO nás v súvislosti s Dňom zeme a týka sa zberu a separácie odpadov. Ogranizujeme v apríli Deň sv. Juraja. V máji sa koná skautský

117. Zbor sv. Františka z Assisi

Svätý Juraj a Svojsíkov pretek

deň, ktorý organizujú skauti z obce Brumov – Bylnice. V júni sa zúčastňujeme na dni sv. Huberta v Ľuborčianskej doline, kde mávame svoj stan a atrakcie pre deti a mládež zamerané predovšetkým na prírodu a jej ochranu. Najväčšou našou akciou je spomínaný letný tábor, ktorý každoročne naberá na obľube. Ďalšou aktivitou je deň sv. Františka, taktiež celozborová akcia a spolu s OÚ Horné Srnie usporiadavame akciu sv.Mikuláša. Na Vianoce naši skauti prinášajú priamo do domovov Betlehemské svetlo. Medzi vianočnými sviatkami organizujeme podujatie Vianočka.

Kde sa konali predošlé letné tábory a kde sa bude konať tábor tento rok?
V roku 2005 sa tábor konal v Podskalí a niesol názov „Tábor padajúcich hviezd. V roku 2006 sme boli V Belušských Slatinách na „Tábore svätojanských mušiek“, o rok neskôr na Vršatci a tábor sa volal „Na mínovom poli“. Ďalšie dva roky po sebe sme boli na Vlárskom priesmyku. V poradí piaty bol „Tábor na Níle„ a šiesty „Tábor Ubongo“. V roku 2010 sme boli v susednej Českej republike, v Šťudlove. Tábor niesol názov „Tábor Tadyvood“. Minulé leto sa konal v Kubrici a pomenovali sme ho podľa nepriaznivého počasia a blata na „Tábor blatových stôp“. Tento rok sa bude konať v Trenčianskych Tepliciach a prvýkrát budú chlapci samostatne v jednom dátume a dievčatá v druhom. Ide o menší experiment, keďže doteraz bývali na táboroch pomiešaní. Každý letný tábor má svoj nápaditý a charakteristický názov, miesto konania sa snažíme pravidelne meniť. Keďže každý rok tvoríme kroniku, všetky informácie o táboroch sa nachádzajú v jednotlivých kronikách, nesmú chýbať fotografie, situačný plán tábora či táborový rozkaz.

Čo si myslíte o dnešnej mládeži?
Dnešné deti sú vzdelanejšie ako sme boli. Čo je však troška smutné, vedia veľa o svete, ale už menej o vlastnom štáte, o jeho histórii. Majú veľa naštudované napríklad o západe, USA, nie však o Slovensku. Taktiež mám pocit, že nevedia komunikovať, chýbajú im základy rétoriky. Možno je to spôsobené dnešnou dobou, počítačmi a podobne. Keď k nám prichádzajú nové deti, nemajú vybudovaný vzťah k prírode, nevedia si prírodu užiť.

Aké sú ciele zboru?
Predovšetkým chceme, aby deti dostali dobrú skautskú výchovu. Snažíme sa im vštepovať sebestačnosť, zodpovednosť, slušné správanie, pozitívny vzťah k prírode. Našim cieľom je taktiež, aby sa úctivo správali k rodičom, neničili životné prostredie, triedili odpad. Na letnom tábore sa skauti učia poriadku a samostatnosti.

Skúste nám predstaviť nejaké z Vašich plánov?
Zbor chce samozrejme pokračovať vo všetkých činnostiach, priadavať v rámci možností nové aktivity, aj naďalej udržiavať dobré vzťahy s obecnými úradmi, zachovať kvalitu a počet členov. Plánujeme zvýšiť spoluprácu s rodičmi, pretože v tomto smere máme rezervy. Nakoľko nám starší vedúci odchádzajú do škôl alebo si začínajú vytvárať rodiny, potrebujeme mladších členov, ktorí by mohli byť vedúcimi oddielov.

Tábor Blatových stôp
Kubrica 2011

Čo si myslíte o MAS Vršatec?
MASka je výborná, potrebná organizácia pre obce, ale bohužiaľ je málo využívaná podnikateľmi a neziskovými organizáciami, niektoré parametre sú veľmi vysoko nastavené, týka sa to napríklad aj nášho zboru, veľmi radi by sme podali projekt, chýbajú nám však finančné prostriedky potrebné na realizáciu. Myslím si však, že časom sa táto situácia zlepší.

Aké sú podľa Vás naše nedostatky?
Problém vidím na strane štátu, komunikácia by mohla byť pružnejšia a efektívnejšia. Na MASke sa všetko dôkladne pripraví, takže proces schvaľovania projektov by sa mal urýchliť a myslím si, že je potrebné dbať na zachovávanie princípu „zdola nahor“.

Čo sa Vám najviac na MASke páči?
Veľmi sa mi páči všestrannosť miestnej akčnej skupiny, okrem projektov neustále propaguje naše územie a organizuje podujatia rôzneho druhu. Výbornou akciou bola výtvarná súťaž pre deti, ale príjemne prekvapila aj fotografická súťaž. Takýmto spôsobom u detí a rodičov vzniká informovanosť. Tiež to všetkých, pre ktorých je súťaž vyhlásená, motivuje sa realizovať a tvoriť. Takéto aktivity by mala MASka robiť stále a rozširovať ich.

(LS)

Jarná expedícia cez Vláru

Agrosúča a.s.

Agrosúča je akciová spoločnosť, ktorá sídli v Hornej Súči a vznikla v roku 1995. V súčasnej dobe hospodári na výmere 1 200 ha poľnohospodárskej pôdy v katastroch obcí Horná a Dolná Súča. Jej hlavným predmetom podnikania je poľnohospodárska rastlinná a živočíšna výroba, ale aj ďalšie činnosti v oblasti pridruženej výroby, dopravy, mechanizácie, úpravy a spracovania mlieka, výroby a predaja mliečnych výrobkov a prenájom nehnuteľností. V spoločnosti pracuje v priemere 65 zamestnancov, prevažne občania Hornej Súče. Prinášame Vám rozhovor s predsedom predstavenstva Ing. Alojzom Švajdom.

Ing. Alojz Švajda
generálny riaditeľ Agrosúča a.s.

Popíšte nám Vaše začiatky, ako vznikla Agrosúča a.s.?
Akciová spoločnosť Agrosúča vznikla v roku 1995 transformáciou bývalého Štátneho majetku. Predtým to bol štátny podnik, v ktorom som pracoval. V roku 1993 som bol poverený ministrom pôdohospodárstva a neskôr dozornou radou viesť podnik, a tak som začal prepracovávať privatizačný projekt. Štátna koncepcia nebola úplne jasná. Predtým som pracoval v Trenčíne v stavebnom podniku ako vedúci výroby, neskôr technický námestník. Študoval som pozemné staviteľstvo. Vysoká škola nie je rozhodujúca, mne však tento odbor veľmi pomohol a poznatky z neho som vždy využil.

V čom podľa Vás spočíva Váš úspech?
Myslím si, že vždy som vedel nájsť dobrých zamestnancov, mám okolo seba tím vzdelaných, šikovných ľudí, ktorým dôverujem, rozumejú tomu, čo robia a výborne ovládajú svoju robotu. Do poľnohospodárstva sa však ťažko hľadajú ľudia.

Aké boli Vaše očakávania na začiatku?
V prvom rade som si prial aj napriek ťažkým podmienkam udržať podnik v Hornej Súči, v druhom rade ho rozvíjať a zveľaďovať. Zdedil som technológiu mliekarne, mojou snahou však bolo vybudovať celý proces mliekarne, a to sa nám postupne podarilo.

Takže splnili sa Vaše ciele?
Niektoré áno, aj keď podľa mňa sa samotná vízia nikdy nesplní. Je to spôsobené tým, že to čom som kedysi spravil, by som dnes urobil úplne inak.

Čo by ste odporučili začínajúcim podnikateľom?
Rozhodne trpezlivosť, vytrvalosť a keď sa niečo nepodarí, treba zdvihnúť hlavu a je potrebné hľadať ďalšie riešenia, ktoré budú dobré nielen pre ľudí, ale aj pre mňa ako podnikateľa.

S akými problémami sa momentálne stretávate?
Dlhodobo sa nám nedarí preklasifikovať kataster obce do znevýhodnenej oblasti, do ktorej patrí. Svahovitosť katastra nevystihuje zatriedenie náročnosti pôdy. Poškodzuje to nielen nás, ale aj drobných SHR (samostatne hospodáriacich roľníkov).

Priblížte nám produkciu Agrosúče. Koľko zvierat približne chováte?
Hlavnou náplňou rastlinnej produkcie je výroba krmív pre živočíšnu produkciu, ale aj pestovanie tržných plodín, ktorými sú repka olejná a potravinárska pšenica. Nosným programom spoločnosti je živočíšna výroba a spracovanie mlieka. V živočíšnej časti spoločnosť chová v priemere 550 kusov dobytka a 600 kusov oviec. Chov dobytka pozostáva z 200 kráv na produkciu mlieka, 80 kráv francúzskeho mäsového plemena Charolais a zvyšok predstavujú ostatné kategórie mladého dobytka a výkrm býkov. Celý program chovu dobytka sa realizuje na farme Horná Súča a na pasienkovom hospodárstve Roháčovce. Chov oviec predstavujú plemená Cigaja a Lakom s mliečnou produkciou a odchovom veľkonočných jahniat, ktorá sa realizuje na farme Dúbrava a na salaši Holý Vrch. V období odstavu veľkonočných jahniat je na farme okolo 1000 kusov živých zvierat.

Teliatko z mliečneho programu

Aké mliečne produkty vyrábate?
Všetku produkciu kravského aj ovčieho mlieka spoločnosť spracováva vo vlastnej mliekarni do podoby kvalitných certifikovaných výrobkov, ktorými sú oštiepky, tehla Chabovec, tvaroh, maslo, zákvas, ovčí syr a slovenská chránená bryndza. Celý sortiment týchto výrobkov je možné zakúpiť priamo v Agrosúči alebo v pojazdných predajniach na námestí v obci, na trenčianskej tržnici a v okolitých dedinách.

Na ktoré produkty ste najviac hrdý?
Pyšný som na mliekareň, pretože sa vybudovala za môjho pôsobenia a na všetky naše výrobky, ktoré majú úspech a sú chutné. V roku 2007 sme na celoslovenskom podujatí získali 1. miesto za ovčí hrudkový syr, 2. miesto za oštiepky a cenu ministra. Pravidelne sa s výrobkami zúčastňujeme Agrokomplexu v Nitre a Gazdovských dní na výstavisku v Trenčíne. Keďže som local patriot, som hrdý aj na krásne obrobený chotár a teší ma, že v maštaliach máme nádherné kusy zvierat.

Akú kapacitu má Vaše ubytovacie zariadenie?
V roku 2011 spoločnosť dokončila modernizáciu ubytovacieho zariadenia v administratívnej budove s kapacitou 45 lôžok. Z toho 24 lôžok s kompletným sociálnym zariadením v 3–lôžkových izbách s možnosťou stravovania a využitia 2 spoločenských miestností na účely agroturistiky a rôznych spoločenských podujatí.

Akým spôsobom uzatvárate nájomné zmluvy s vlastníkmi pôdy, na ktorej hospodárite?
V roku 2006 spoločnosť zaviedla program na identifikáciu poľnohospodárskej pôdy a uzatváranie nájomných zmlúv, ktorý sa dvakrát ročne aktualizuje o nové údaje priamo z Katastra nehnuteľností. Týmto programom sa podstatným spôsobom urýchlilo a skvalitnilo uzatváranie nájomných zmlúv s vlastníkmi pôdy. Spoločnosť má záujem na tom, aby vlastníkom poskytla podrobné informácie o vlastníctve, na základe ktorých je možné uzatvárať nájomné zmluvy k obojstrannej spokojnosti.

Realizovali ste nejaký projekt z Programu rozvoja vidieka?
Od roku 2008 spoločnosť realizovala projekt modernizácie strojového parku, technológií a stavieb z Programu rozvoja vidieka, ktorý bol spolufinancovaný Európskou úniou. Projekt bol ukončený vo februári tohto roku.

Aké máte plány?
Nie je to plán, skôr prianie. Chcel by som odovzdať podnik v dobrej kondícii mladším generáciám. Taktiež by som chcel v programovacom období, ktoré bude nasledovať po roku 2013, hľadať nové zdroje investícií. Plánujeme totiž kúpiť stroje na zber a balenie sena. Mojou túžbou je zanechať vhodné firemné zázemie, pretože jedine tak sa ľahšie chodí do práce.

Aký je Váš vzťah k MAS Vršatec?
Môj vzťah k MASke by som označil za korektný. Bol som pri jej zrode, pričom s pani Ing. Jelou Tvrdoňovou, PhD. sme sa poznali už z poľnohospodárskej brandže. Je pravda, že poľnohospodársku sféru sa nepodarilo začleniť do programu LEADER, ale miestne akčné skupiny sú výborné pre obce, ktoré sa vďaka projektom zveľadia.

Čo by ste MASke odporučili?
Ja si myslím, že svoju prácu robíte dobre. Prídu nové možnosti, ďalšie výzvy, treba sa ich chytiť. Vždy sú veci, ktoré sa dajú zdokonaliť. Podľa môjho názoru za posledné dva roky MASka urobila kus roboty, výsledkom čoho sú a budú krásne hotové projekty.

Syrové pordukty vo výrobe

Spravodaj MAS Vršatec číslo 2 – rok 2012. Tento informačný materiál vydáva Miestna akčná skupina Vršatec, sídlo Obecný úrad Horná Súča 233, 913 33 Horná Súča, IČO: 42025303, tel. č. : +421 (0) 32 64 01 072, www.masvrsatec.sk, e-mail: masvrsatec@masvrsatec.sk v rámci realizácie ISRÚ MAS Vršatec z Programu rozvoja vidieka SR 2007 – 2013 pod evidenčným číslom Ministerstva kultúry: EV 4488/11. Prípravné a redakčné práce: Petra Šupáková, Ing. Ľuboslava Sokolová, Ing. Ivona Bednáriková, Ing. Juraj Ondračka, Eva Hejduková. Periodicita vydávania: štyrikrát ročne. Cena: zadarmo. Grafické práce: Red Sparrow Design s.r.o., Trenčín. Tlač: AlfaPrint, Martin. Text neprešiel jazykovou úpravou.